

Kamu Yönetiminde Lisans Öğretimi: Kamu Yönetimi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma*

Yakup ALTAN
Uysal KERMAN***
Mehmet AKTEL******

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, kamu yönetimi bölümü öğrencilerinin kamu yönetimi lisans öğretimine ilişkin algılarını ortaya koymaktır. Çalışma, ülkemizdeki coğrafi bölgeler dikkate alınarak belirlenen yedi üniversitenin kamu yönetimi bölümü öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören birinci öğretim ve ikinci öğretim öğrencileri ile anket çalışması yapılmış, elde edilen veriler SPSS for Windows istatistik programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Ortaya çıkan bulgular, Türkiye’de kamu yönetimi öğretiminin planlanması-sunulması ve kamu yönetimi formasyonu alan nitelikli işgücünün istihdamına yönelik orta ve uzun vadeli projeksiyonların oluşturulmasına kaynaklık edecek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: *Kamu yönetimi, Türk kamu yönetimi, kamu yönetimi öğretimi, kamu yönetimi bölümü, kamu personeli.*

Bachelor Of Public Administration: A Research On Students Of Public Administration

ABSTRACT

This paper aims to find out the perceptions of students of public administration departments regarding the educational content. The research has been performed on the students of the public administration departments at seven universities which have been chosen with considering the geographical regions of Turkey. Within the context of the research, surveys have been conducted with the students who take both day and night classes, and the findings have been analyzed by SPSS for Windows. The findings are capable of forming a basis for medium and long term projections regarding the designing- presenting of

---

* Bu makale, yazarların 8-10 Ekim 2009 tarihlerinde Kabramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü tarafından Kabramanmaraş'ta düzenlenen KAYFOR VII'de "Kamu Yönetiminde Lisans Öğretimi İle İlgili Bir Araştırma" başlığı altında sundukları bildirinin genişletilmiş ve gözden geçirilmiş şeklidir. Makalede kullanılan veriler Şubat-Mayıs 2008 tarih aralığında yapılan anket sonuçlarına dayanmaktadır.

** Yrd.Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü, altan@sdu.edu.tr

*** Yrd.Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü, ukerman@iibf.sdu.edu.tr.

**** Yrd.Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü, maktel@iibf.sdu.edu.tr.

public administration education in Turkey and employing skilled labor that has got training education on public administration.

Key Words: *Public administration, Turkish public administration, public administration education, department of public administration, public personnel.*

Giriş

İnsan gücünün eğitilmesi ve yetiştirilmesi, bütün ülkelerin önemli sorunları arasında yer almaktadır. Başarılı organizasyonlar oluşturmanın ön şartı, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi ve rasyonel kullanımındır¹. Bu açıdan kamu sektörü ile özel sektör organizasyonları arasında herhangi bir fark yoktur. Devletler kamu hizmetlerini üretirken ve sunarken vatandaşlarının memnuniyetini göz önünde bulundururlar. Etkin ve verimli hizmet sunumunun yolu da nitelikli personel istihdamından geçmektedir. Kamu yönetiminin asli unsurlarından biri olan insan gücünün yetiştirilmesi öteden beri, yöntemleri ve kurumsal yapıları zamana ve mekâna göre değişmekle birlikte, devletlerin temel uğraşı alanı olmuştur. Devletler bu gereksinimlerini karşılamak üzere çeşitli öğretim kurumları yaratmışlardır.

Kamu yönetimi öğretiminin başlangıcı konusunda literatürde farklı görüşler olmakla birlikte, bugünkü anlamda öğretimin 1800'lü yılların son çeyreğinde başladığı kabul edilmektedir. Bu konudaki ilk adım, Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 16 Ocak 1883'te onaylanan ve kamu hizmetine girişte kayırmacılığın yerine yarışmacı sınav uygulamasını getiren "Pendleton Act" adlı yasal düzenlemedir². Diğer bir adım ise Woodrow Wilson'un 1887 yılında kaleme aldığı, kamu yönetiminin ayrı bir inceleme konusu yapılması gereğine işaret eden "Yönetimin İncelenmesi" adlı makalesidir³. Kamu yönetimi öğretimi konusunda ABD'de yaşanan bu gelişmeler, diğer Batılı ülkeleri de etkilemiştir⁴.

Ülkemizde ise kamu yönetimi öğretiminin Tanzimat dönemiyle başladığı kabul edilmekle birlikte, daha önceki dönemlerde kamu yöneticilerinin yetiştirilmesine⁵ yönelik çeşitli kurumsal yapıların kurulduğu da bilinmektedir⁶. Bu kurumların başında

¹ Doğan A. Canman, *Çağdaş Personel Yönetimi*, TODAİE Yayınları, Ankara, 1995, s. 5.

² Pendleton Act, <http://www.ourdocuments.gov/doc.php?flash=true&doc=48>, 17.02.2009.

³ Woodrow Wilson, *İdarenin İncelenmesi, Woodrow Wilson: Seçme Parçalar*, (Çev. Nermin Abadan), Ankara Siyasi İlimler Türk Derneği, Ankara, 1962, s. 53-57.

⁴ Nihad S. Sayar, *Higher Business Education in the United States*, İstanbul, 1960'dan aktaran Burhan Aykaç "Türkiyede Kamu Yönetimi Eğitiminin Gelişimi", *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri II. Cilt*, TODAİE, Ankara, 1995, s. 271-279.

⁵ Tanzimat'tan önce, memurların yetiştirilmesi amacıyla ilk laik resmi okullar II. Mahmud (1808-1839) döneminde kurulmuştur. Findley'e göre, ilk laik okulların kuruluş amaçlarından biri merkezdeki devlet dairelerinin eğitim ve idare işlevlerini birbirinden ayırmak ve böylece memurların eğitiminde çıraklıktan daha verimli bir sistem oluşturmaktır. Bu okullardan mezun olanların kamu hizmetlerine girmeleri de okulların devlet dairelerine eleman yetiştiren "meslek okulları" olarak algılanması sonucunu doğurmuştur. Bkz. Carter V. Findley, *Kalemîyeden Mülkiyeye Osmanlı Memurlarının Toplumsal Tarihi*, (Çev. Gül Çağalı Güven), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1996, s. 25, 144; Carter V. Findley, *Osmanlı Devletinde Bürokratik Reform Bâbülî (1789-1922)*, (Çev. Latif Boyacı ve İzzet Akyol), İz Yayıncılık, İstanbul, 1994, s. 136.

⁶ A. Hayrettin Kalkandelen, "Yöneticilerin Yetiştirilmesi-Geliştirilmesi", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 18, Sayı 2, Haziran 1985, s. 99-100; Cemil Cem, "Türk Kamu Yönetimine Toplu Bir Bakış", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 4, Aralık 1975, s. 17.

Enderun Mektebi gelmektedir. Yükselme döneminde devlete yönetici yetiştirme misyonu yüklenen Enderun Mektebi'nin yanı sıra Bâb-ı Ali Mektebi ve Bâb-ı Defterdari Mektebi gibi devletin çeşitli alanlardaki personel ihtiyacını karşılamak üzere öğretim kurumları da oluşturulmuştur⁷.

Enderun Mektebi'nin fonksiyonları Tanzimat'tan sonra, modern bürokrasiye eleman yetiştiren Mekteb-i Sultani (Galatasaray) ve Mekteb-i Fünun-ı Mülkiye'ye geçmiştir⁸. Mülkiye Mektebi 1877'de Mekteb-i Mülkiye-i Şahane ismini alarak yükseköğretim yapan bir kurum haline dönüşmüştür. 1908 yılında Okulun ismindeki "Şahane" kelimesi çıkartılarak Mekteb-i Mülkiye ismini almıştır. I. Dünya Savaşı koşullarında ödenek yetersizliği gerekçesiyle kapatılan kurum, 1918'de Dahiliye Nezareti'ne bağlı olarak yeniden açılmış, daha sonra da 1920'de Maarif Nezareti'ne bağlanmıştır⁹.

1924 yılında Mekteb-i Mülkiye'deki eğitim ve öğretimin amacı, nitelikli memur yetiştirmek olarak belirlenmiştir. 1935 yılında Siyasal Bilgiler Okulu ismini alan kurum, 1936 yılında Ankara'ya taşınmış, 1949 yılında da fakülte haline dönüştürülerek Ankara Üniversitesi'ne bağlanmıştır¹⁰.

Çağdaş kamu yönetimi öğretiminin 1950'lerle birlikte başladığı¹¹ ülkemizde¹², yöneticilik eğitim-öğretimi yapılmasına ilişkin ilk önerilerin yer aldığı belge, James M. Barker başkanlığındaki kurul tarafından hazırlanan ve 1951 yılında başbakanlığa sunulan Barker Raporu'dur¹³. Rapor'da, devletin ve özel sektörün ihtiyacı olan uzman personelin temin edilmesi ve gerekli uzmanlaşmanın sağlanması amacıyla, üniversitelerde kamu yönetimi ve işletmecilik kürsülerinin kurulması önerisi yer almaktadır¹⁴.

Bu bağlamda, Türkiye'de kamu görevlilerinin eğitilip geliştirilmesini sağlayacak ve Türkiye ile Ortadoğu bölgesine daha ileri eğitim olanakları sunacak bir kamu yönetimi enstitüsünün kurulması için Birleşmiş Milletler ile Türk Hükümeti arasında, 5 Eylül 1951 günlü Teknik Yardım Ana Anlaşması'nın uygulanmasına ilişkin 8 Mayıs 1952 tarihinde 1 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşması imzalanmıştır¹⁵. İmzalanan Ek

⁷ Ali Akyıldız, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform 1836-1856*, Eren Yayınları, İstanbul, 1993, s. 52-58; Turgay Ergun, *Kamu Yöneticilerinin Yetiştirilmesi*, TODAİE, Ankara, 1988, s. 122-123.

⁸ İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, 2. b., Cedit Neşriyat, Ankara, 2008, s. 206.

⁹ Ergun, a.g.e., s. 124-125; Uğur Ömürganülşen, "Türkiye'de Lisans Düzeyinde Kamu Yönetimi Öğretiminin Kurumsal Gelişimi ve Sorunları", M. Kemal Öktem, Uğur Ömürganülşen, (Ed.), *Kamu Yönetimi Gelişimi ve Güncel Sorunları*, Ed., İmaj Yayınları, Ankara 2004, s. 38.

¹⁰ Ergun, a.g.e., s. 125.

¹¹ Güler'e göre; kamu yönetimi disiplininin bu dönemde bir öğretim dalı olarak inşası yalnızca Türkiye'ye özgü değildir. Pek çok az gelişmiş ülke ile birlikte sosyo-ekonomik kalkınma için dış yardım, hem kalkınmanın hem de alınan yardımın yönetimi ve asgari bir çağdaş idarenin kurulabilmesine yönelik, idari reform yardımı yoluyla uygulanan bir programın parçasıdır. Birgül Güler, "Nesnesini Arayan Disiplin: Kamu Yönetimi", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 27, Sayı 4, Aralık 1994, s.8. Ayrıca, ülkemizde çağdaş anlamda kamu yönetimi disiplininin 1950'li yıllarda geçirdiği sürece ilişkin daha ayrıntılı bilgi için bkz. Birgül Ayman Güler, "1950'li Yıllarda Kamu Yönetimi Disiplini, Disiplinin Kuruluşu Nasıl Gerçekleştirilmiştir?", *Memleket Siyaset Yönetim*, Cilt 3, Sayı 7, Ankara, 2008, s. 6-28.

¹² Turgay Ergun- Aykut Polatoğlu, *Kamu Yönetimine Giriş*, 4. b., TODAİE Yayınları, Ankara, 1992, s. 13.

¹³ Cemal Mihçioğlu, *Türkiye'de Çağdaş Kamu Yönetimi Öğretiminin Başlangıç Yılları*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara, 1988, s. 1-2.

¹⁴ Hüseyin Yayman, *Türkiye'nin İdari Reform Tarihi*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2008, s. 140.

¹⁵ Cem, a.g.m., s. 20; Mihçioğlu, a.g.e., s. 3.

Anlaşma çerçevesinde, Türkiye ve Ortadoğu’da kamu görevlilerinin eğitiminin geliştirilmesi için önerilerde bulunmak ve enstitünün kurulması ve işleyişi için ayrıntılı planlar yapmak ve tartışmak görevini üstlenen, beş Türk ve Birleşmiş Milletlerce seçilen dört yabancidan oluşan bir Etüt Grubu kurulmuştur. Etüt Grubu’nun çalışmaları sonucunda 1952 yılında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) kurulmuştur. Enstitü 1953’de çalışmaya başlamış; 1958 yılında çıkarılan 7163 sayılı Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu ile de tüzel kişilik kazanmıştır¹⁶.

Batı’daki örneklerine göre 1952 yılında özerk bir eğitim ve araştırma kurumu olarak kurulan TODAİE, eğitim ve öğretim alanında kendisine bağlı olarak kurulan Sevk ve İdare Yüksekokulu ile bir süre, önlisans ve lisans düzeyinde çağdaş yönetim ve işletmecilik eğitimi sunmuştur¹⁷. Sevk ve İdare Yüksekokulu 1984 yılında kapatılarak, öğrencileri Yükseköğretim Kurumu’na devredilmiştir¹⁸.

Türkiye’de çağdaş anlamda kamu yönetimi öğretimi ilk başlatan kuruluş olan TODAİE, kamu yönetimde görev alan bürokratların alanla ilgili bilgilerle donatılmasını sağlamakla birlikte, yapılan araştırmalar ve basılan eserlerle de kamu yönetimi öğretiminin gelişimine katkıda bulunmaya devam etmektedir¹⁹.

Ülkemizde çağdaş anlamda kamu yönetimi öğretimi verilmesi konusundaki bir diğer gelişme, TODAİE ile aynı dönemde, Ankara Üniversitesi’ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde (SBF) yaşanmıştır. SBF’de bir Kamu Yönetimi Kürsüsü kurulması girişimleri 1953 yılı sonlarında başlamış, 1957 yılında “Amme İdaresi Kürsüsü” adıyla kurulmuştur. Kürsünün adı 1967 yılında “Kamu Yönetimi Kürsüsü” olarak değiştirilmiştir.²⁰

TODAİE ve SBF’ye ilaveten, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde (ODTÜ) kamu yönetimi lisans öğretimi ile ilgili gelişmeler yaşanmıştır. 1956 yılında kurulan ve 1960’larla birlikte önemli bir gelişme kaydeden ODTÜ’de, İktisadi İdari İlimler Fakültesi kendi içinde “Ekonomi ve İstatistik”, “İşletme Yönetimi” ve “Kamu Yönetimi” olmak üzere üç ana bölüme ayrılmıştır. Kamu Yönetimi Bölümü’nde idare hukukundan bağımsız ve Anglo-Amerikan kamu yönetimi yaklaşımının etkisinde bir kamu yönetimi öğretimi verilmeye başlanmıştır²¹. Hepsinden önemlisi, öğretimin yabancı bir dille yapılması uygulaması ODTÜ’yü kamu yönetimi öğretimi konusunda öncülerinden daha farklı bir yere oturtmuştur.

Öğretim anlayışı bakımından ODTÜ’ye benzer şekilde kurulan Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Bilimler Bölümü ve bazı kentlerde kurulan

¹⁶ Ergun, a.g.e., s. 126.

¹⁷ Muzaffer Sencer, “Kamu Görevlilerinin Eğitimi ve Kamu Yönetimi Akademisi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 15, Sayı 2, Haziran 1982, s. 4.

¹⁸ Ergun, a.g.e., s. 127.

¹⁹ Doğan Nadi Leblebici, “Kamu Yönetimi: Dünyada ve Türkiye’deki Gelişimi”, Öktem, M. Kemal, Ömürgönülşen, Uğur (Ed.), *Kamu Yönetimi Gelişimi ve Güncel Sorunları*, Ed., İmaj Yayınları, Ankara 2004, s. 20.

²⁰ Bu konuda daha ayrıntılı bilgi için bkz. Cemal Mihçioğlu, *Türkiye’de Çağdaş Kamu Yönetimi Öğretiminin Başlangıç Yılları*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara 1988.

²¹ Cemil Cem, “Kamu Yönetiminde Lisans Eğitimi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, Mart 1973, s. 78-79.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri de 1970'li yıllarla birlikte, kamu yönetimi öğretimi vermeye başlamıştır²².

1981 yılında Yükseköğretim Kurulu ile birlikte, İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri'ne (İİBF) dönüştürülmüş ve yeni üniversiteler kurulmuştur. Böylece akademi-fakülte ayrımı son bulmuş, mevcut ve yeni kurulan bölümlere de "kamu yönetimi" ortak adı verilmiştir. 1990'lar ise Anadolu'nun birçok kentinde yeni üniversitelerin kurulduğu, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri bünyesinde yeni kamu yönetimi bölümlerinin açıldığı yıllar olmuştur²³.

Böylece Osmanlıdan günümüze, Enderun Mektebi ile başlayan kamu yönetimi öğretimi Mülkiye ile sürdürülmüş; SBF, TODAİE, ODTÜ ve İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri ile farklılaşmış; İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri ile de yurt çapına yayılmıştır.

1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerindeki Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin mevcut durumlarını ve kamu yönetimi öğretimi konusundaki algılamalarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, üniversitemizdeki kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin, genel kişisel bilgilerini (yaş, cinsiyet vb.); kamu yönetimi bölümünü tercih etmelerindeki bilinç düzeylerini; öğrenim süreci boyunca içinde buldukları koşulları; kamu yönetimi öğretiminin kendilerine sağlayacağı katkılar hakkındaki bilgi düzeylerini, beklentilerini ve düşüncelerini belirlemek temel amaç olarak alınmıştır.

Araştırmanın bulguları, kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerinin, kamu yönetimi öğretimine bakış açılarının ve beklentilerinin ortaya konulması bakımından önemlidir. Elde edilecek bulgular, kamu yönetimi öğretimini planlayacak ve sunacak olanların yanısıra öğretim sürecinden geçen insan gücünü istihdam edecek olanlara da rehberlik edecektir.

1.1. Araştırmanın Kapsamı ve Güvenilirliği

Ülkemizde 2007 yılı itibarıyla 85'i devlet üniversitesi ve 31'i de vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 116 üniversite bulunmaktaydı. 2008 yılında çıkarılan, 5765 sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile kurulan 9 devlet üniversitesi ve 2 vakıf üniversitesi de bu rakama ilave edildiğinde, toplam olarak 127 üniversitemiz bulunmaktadır. Araştırmamızda, "2007 yılı ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" verileri incelenerek toplam 38 üniversitemizde (KKTC'deki üniversiteler ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü de dahil olmak üzere öğrenci alan) Kamu Yönetimi Bölümü (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümleri de dahil) olduğu tespit edilmiştir.

38 üniversitemizde bulunan Kamu Yönetimi Bölümlerinin toplam öğrenci sayısı 2007 ÖSYS kılavuzu bilgilerinden hareketle, yaklaşık 19.000 (Anadolu Üniversitesi

²² Ömürganülşen, *a.g.e.*, s. 51-52; Aykaç, *a.g.e.*, s. 276-277.

²³ Ömürganülşen, *a.g.e.*, s. 54-55.

Açıköğretim Fakültesi hariç) olarak tahmin edilmiştir. Bu çerçevede, % 95 güvenilirlik düzeyinde % 5 hata payı ile ana kütlede çekilecek örnek sayısı 377 olarak hesaplanmıştır. Ancak, bazı anketlerin değerlendirme dışı kalabileceği düşüncesi ile anketin 500 deneye uygulanması kararlaştırılmıştır. Uygulama, ülkemizdeki coğrafi bölgeler mümkün olduğunca dikkate alınarak belirlenen yedi üniversitede (Gazi Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi) gerçekleştirilmiştir.

1. 2. Araştırmanın Metodu

Araştırmamız betimleyici bir araştırma niteliği taşıdığından, verilerin anket yoluyla toplanması uygun görülmüştür. Elde edilen veriler kodlanarak, SPSS 15.0 for Windows (Statistical Package For Social Sciences-Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi) istatistik programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

1. 3. Anket Formunun Analizi

Araştırma amaçlarını gerçekleştirmek için önce taslak niteliğinde bir anket formu hazırlanmıştır. Daha sonra bu taslak, konuyla ilgili literatür²⁴ dikkate alınarak analiz edilmiş ve ankete son şekli verilmiştir.

Anket formu, araştırmanın amacı, güvence ve anketin nasıl cevaplandırılacağına ilişkin bilgilerin yer aldığı bir sunuş yazısı ekinde verilmiştir. Form kendi içinde üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ankete katılan öğrencilerle ilgili genel bilgiler elde etmeye yönelik sorulara; ikinci bölümde öğrencilerin bölümü tercih etmelerindeki bilinç düzeylerine ve içinde buldukları koşullara ilişkin sorulara; üçüncü bölümde ise öğretimin kendilerine sağlayacağı katkılar hakkındaki bilgi düzeyleri ve beklentileriyle ilgili sorulara yer verilmiştir.

Hazırlanan anketler kişisel görüşmeler ve anketörler aracılığıyla kamu yönetimi bölümü öğrencilerine (500 öğrenci) ulaştırılmıştır. Bu uygulama sonucunda, değerlendirmeye uygun 485 anket formu elde edilmiştir. Konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalar ve literatür dikkate alındığında, ana kütlede seçilen örnekler

---

²⁴ Türk kamu yönetimi ve yöneticileri üzerinde ilk kapsamlı araştırmalar Siyasal Bilgiler Fakültesince başlatılmıştır. Bunlar arasında Matthews'ın 1954 yılında TODAİE'de eğitim gören devlet memurları ile SBF ve Hukuk Fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı anket çalışmasının önemli bir yeri vardır. Diğer bir araştırma ise 1960'ların ikinci yarısında Kenan Sürgit, Nabi Dinçer ve Ülker Köksal tarafından TODAİE mezunları ile yapılan, Enstitü'nün genel öğretim ve yetiştirme programları, yetiştirilen öğrenciler, öğrencinin gelişmesinden öncelikli yararlanacak olan kamu kuruluşlarıyla TODAİE arasındaki ilişkiler, ortaya çıkan sorunlar ve çözüm yolları üzerinde duran çalışmadır. Bu çalışmalara ilave olarak, Cemal Mihçioğlu'nun kamu yönetimi konularında uygulanan eğitimin etkinliğini ölçme amacını taşıyan "Daha İyi Bir Kamu Hizmeti İçin Siyasal Bilgiler Fakültesi Üzerinde Bir Araştırma" isimli eseri de gösterilebilir. Bu konu ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için bkz. Cemil Cem, "Türk Kamu Yönetimi Üzerinde Araştırmalar", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 9, Sayı 3, Eylül 1976, s. 66-77. 1970'li yıllarda kamu yönetimi bölümü öğrencileri ve mezunları üzerinde yapılan araştırmaların dışında akademisyenler üzerinde de araştırmalar yapılmıştır. Metin Heper ve A. Ümit Berkman 1978 yılında SBF, ODTÜ İdari İlimler Fakültesi ve TODAİE'de 22 akademisyenle mülakatlar yaparak, kamu yönetimi akademisyenlerinin verdikleri dersleri, kullandıkları ders materyallerini, yaptıkları araştırmaları, benimsedikleri yaklaşımları ve kuramları ve ülkemizdeki kamu yönetimi ve kalkınma yönetimleri bilimleri ile ilgili görüşlerini ortaya koymuşlardır. Bkz. Metin Heper ve A. Ümit Berkman, "Türkiye'de Kamu Yönetimi Araştırma ve Eğitiminde Kavramsal Kuram ve Yönetim Sorunları", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 12, Sayı 2, Haziran 1979, s. 3-18.

üzerinde gerçekleşen geri dönüş oranının oldukça yüksek bir kabul edilebilirlik oranı olduğu söylenebilir.

1. 4. Araştırma Bulgularının Analizi

Araştırma bulgularının analizi, soruların anket formundaki dizilişine uygun olarak üç bölümde yapılmıştır.

1. 4. 1. Öğrencilerle İlgili Genel Bilgiler

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel bilgilerinden hareketle ulaşılabilecek istatistiksel veriler, kamu yönetimi öğretimine ilişkin algıların kişisel özelliklere göre değişip değişmediğinin analiz edilebilmesi açısından önemlidir. Öğrencilerle ilgili bilgiler Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre, yaş dağılımı itibarıyla öğrencilerin %15,1'i 17-19 yaş, %60'ı 20-22 yaş, %24,5'i 23-25 yaş ve %0,4'ü de 26 yaş ve üstü bir dağılım göstermektedir. Öğrencilerin %46,6'sı erkek, %53,4'ü kadındır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %15,7'si Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, %9,3'ü Gazi Üniversitesi, %16,5'i İnönü Üniversitesi, %16,5'i Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, %8,7'si Karadeniz Teknik Üniversitesi, %16,9'u Pamukkale Üniversitesi ve %16,5'i de Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencisidir. Katılımcıların %24,1'i 1. sınıf, %25,2'si 2. sınıf, %23,1'i 3. sınıf ve %27,6'sı da 4. sınıf

Tablo 1. Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencileriyle İlgili Genel Bilgiler

YAŞ	Frekans Yüzde		CİNSİYET	Frekans Yüzde		ÜNİVERSİTE		Frekans Yüzde	
17-19	73	15,1	Erkek	226	46,6	ÇOMÜ	76	15,7	
20-22	291	60,0	Kadın	259	53,4	Gazi Ü.	45	9,3	
23-25	119	24,5				İnönü Ü.	80	16,5	
26 +	2	0,4				KSÜ	80	16,5	
			TOPLAM	485	100	KTÜ	42	8,7	
						Pamukkale	82	16,9	
TOPLAM	485	100				Ü.	80	16,5	
						SDÜ			
						TOPLAM	485	100	
SINIFI	Frekans Yüzde		ÖĞRETİMİ	Frekans Yüzde		TERCİH		Frekans Yüzde	
1. Sınıf	117	24,1	I. Öğretim	270	55,7	1-5	120	24,7	
2. Sınıf	122	25,2	II. Öğretim	215	44,3	6-10	119	24,5	
3. Sınıf	112	23,1				11-15	108	22,3	
4. Sınıf	134	27,6				16 +	138	28,5	
TOPLAM	485	100	TOPLAM	485	100	TOPLAM	485	100	

MEZUN OLUNAN LİSE	Frekans Yüzde		YETİŞTİĞİ ÇEVRE			AİLENİN GELİR DÜZEYİ (YTL)		
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Düz Lise	273	56,3	Köy	51	10,5	0-500	68	14,0
Süper Lise	94	19,4	İlçe	150	30,9	501-1000	174	35,9
Anadolu Lis.	93	19,2	İl	166	34,2	1001-1500	125	25,8
Fen Lisesi	1	0,2	Büyükşehir	118	24,3	1501-2000	61	12,6
Özel Lise	19	3,9				2001-2500	26	5,4
Meslek Lisesi	5	1,0	TOPLAM	485	100	2501 +	31	6,4
A. Öğrt. Lisesi	-	-				TOPLAM	485	100
Diğer	-	-						
TOPLAM	485	100						
ÖĞRENCİNİN GELİR DÜZEYİ (TL)	Frekans Yüzde		BABANIN ÖĞRENİM DÜZEYİ			ANNENİN ÖĞRENİM DÜZEYİ		
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
0-250	220	45,4	Okuryazar	13	2,7	Okuryazar	64	13,2
251-500	209	43,1	Değil	238	49,1	Değil	300	61,9
501-750	44	9,1	İlköğretim	140	28,9	İlköğretim	80	16,5
751-1000	9	1,9	Lise	19	3,9	Lise	5	1,0
1001-1250	1	0,2	Önlisans	65	13,4	Önlisans	35	7,2
1251 +	2	1,4	Lisans	10	2,1	Lisans	1	0,2
			Lisansüstü			Lisansüstü		
TOPLAM	485	100	TOPLAM	485	100	TOPLAM	485	100

öğrencisidir. Öğrencilerin %55,7'si birinci öğretimde %44,3'ü ise ikinci öğretimde öğrenim görmektedir. Araştırmaya dahil edilen üniversitelerden yalnızca Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde kamu yönetimi bölümünün ikinci öğretimi bulunmamaktadır. Öğrencilerin, kamu yönetimi bölümlerini tercih sıraları yaklaşık olarak eşit bir dağılım göstermektedir. Buna göre, araştırmaya katılan öğrencilerin %24,7'si kamu yönetimi bölümünü 1-5 tercih aralığında, %24,5'i 6-10 tercih aralığında, %22,3'ü 11-15 tercih aralığında, %28,5'i de 16 ve üstü aralığında tercih etmiştir. Kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin büyük bölümü düz lise çıkışlı olup, bunu süper lise ve Anadolu lisesi çıkışlılar izlemektedir.

Öğrencilerin yaklaşık olarak %90'ı kentsel alanlarda yetişmiştir. Ailelerinin gelir düzeyi itibarıyla öğrencilerin 501-1500 TL aralığında toplanması, düşük gelir düzeyine mensup oldukları sonucunu vermektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin kendi gelir düzeylerinin 0-500 TL aralığında yoğunlaşması (yaklaşık olarak %90'ı) da bunu doğrulamaktadır. Öğrencilerin ebeveynlerinin öğrenim düzeylerine bakıldığında, ilköğretim ve lise düzeyinde bir yoğunlaşma olduğu görülmektedir.

1. 4. 2. Öğrencilerin Bölüm Tercihindeki Bilinç Düzeylerine ve İçinde Buldukları Koşullara İlişkin Bilgiler

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerin kamu yönetimi bölümüne giriş ve öğrenim sürecine ilişkin algılamalarına yer verilmiştir. Değerlendirmeler, öğrencilerin bölümü tercih etmelerinde etkili olan faktörlerden başlanarak, kütüphaneden yararlanma sıklıklarının, üniversitede düzenlenen etkinliklere katılımlarının, yabancı dil düzeylerinin ve ders çalışma durumlarının tespitine yöneliktir.

Tablo 2. Bölüm Tercihinde Etkili Olan Faktörler

Bölüm Tercihinde Etkili Olan Faktörler	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Kariyer Hedeflerine Uygun	205	42,3	42,3
Puanının Bu Bölüme Yetmesi	99	20,4	62,7
Açıkta Kalmamak İçin	61	12,6	75,3
İyi Bir İş Olanğı	37	7,6	82,9
Öğretmen/Dershane Yönlendirmesi	34	7	89,9
Ailemin Yönlendirmesi	27	5,6	95,4
Yaşadığı Yere Yakın Olması	13	2,7	98,1
Arkadaşlarının Yönlendirmesi	6	1,2	99,3
Diğer	3	0,6	100
TOPLAM	485	100	

Tablo 2’de öğrencilerin kamu yönetimi bölümünü tercih etmelerinde etkili olan faktörlere yer verilmiştir. Buna göre, öğrencilerin %42,3’ü kariyer hedeflerine uygun olduğu gerekçesiyle kamu yönetimi bölümünü tercih ettiğini ifade etmiştir. %20,4’ü puanının bu bölüme yetmesi sebebiyle, %12,6’sı açıkta kalmamak için , %7,6’sı ise iyi bir iş olanağı elde edeceği düşüncesi ile tercihte bulunduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin geri kalan kısmı ise ailesinin/çevresinin yönlendirmesi ve yaşadığı yere yakın olması gibi sebeplerle tercihte bulunduğunu bildirmiştir.

Elde edilen sonuca göre, üniversiteye giriş sisteminden kaynaklanan sebepler göz ardı edilirse, öğrencilerin yaklaşık olarak %50’lik bir bölümü kariyer hedefleri ve iyi bir iş olanağı düşüncesi ile tercihte bulunmuştur. Bu tespit ülkemizde mülki idare amirliği, müfettişlik ve uzmanlık gibi mesleklerin hala prestijli meslekler olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Tablo 3. Kütüphaneden Yararlanma Sıklığı

Üniversite Kütüphanesinden Yararlanma Sıklığı	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Nadiren	191	39,4	39,4
Haftada bir	111	22,9	62,3
İki Haftada Bir	85	17,5	79,8
Ayda Bir	65	13,4	93,1
Hiç	33	6,8	100
TOPLAM	485	100	

Öğrencilerin kütüphaneden yararlanma sıklığına ilişkin bilgiler Tablo 3'te verilmiştir. Katılımcıların %39,4'ü kütüphaneden nadiren, %22,9'u haftada bir, %17,5'i iki haftada bir, %13,4'ü ayda bir yararlandığını ve %6,8'i de hiç yararlanmadığını belirtmiştir. Kütüphaneden yararlanma sıklığının düşük çıkmasında, günümüzde internetin önemli bir kaynak olmasının etkisi olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 4. Kültürel ve Eğitsel Etkinliklere Katılım Sıklığı

Kültürel ve Eğitsel Etkinliklere Katılım Sıklığı	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Nadiren	244	50,3	50,3
Ayda Bir	104	21,4	71,7
İki Haftada Bir	65	13,4	85,1
Haftada bir	41	8,5	93,6
Hiç	31	6,4	100
TOPLAM	485	100	

Öğrencilerin üniversitede düzenlenen kültürel ve eğitsel etkinliklere ne ölçüde katıldıklarına ait bilgiler Tablo 4'te verilmiştir. Öğrencilerin %50,3'ü nadiren, %21,4'ü ayda bir, %13,4'ü iki haftada bir, %8,5'i haftada bir bu tip faaliyetlere katıldığını, %6,4'ü ise hiç katılmadığını belirtmiştir.

Tablo 5. Spor Etkinliklerine Katılım Sıklığı

Spor Etkinliklerine Katılım Sıklığı	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Hiç	271	55,9	55,9
Nadiren	135	27,8	83,7
Haftada bir	38	7,8	91,5
Ayda Bir	23	4,7	96,2
İki Haftada Bir	18	3,7	100
TOPLAM	485	100	

Kültürel ve eğitsel etkinliklere katılımda görülen düşüklük, sportif etkinliklere katılımda da görülmektedir. Tablo 5'te yer alan bilgilere göre öğrencilerin %55,9'u spor

etkinliklerine hiç katılmadığını, %27,8'i nadiren, %7,8'i haftada bir, %4,7'si ayda bir ve %3,7'si de iki haftada bir katıldığını ifade etmiştir.

Tablo 6. Yabancı Dil Düzeyi

Yabancı Dil Düzeyi	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Orta	239	49,3	49,3
Kötü	108	22,3	71,6
İyi	84	17,3	89,9
Çok Kötü	38	7,8	96,7
Çok İyi	16	3,3	100
TOPLAM	485	100	

Araştırmaya katılan kamu yönetimi bölümü öğrencilerinin yabancı dil düzeylerine ilişkin bilgiler Tablo 6'da gösterilmiştir. Buna göre öğrencilerin %49,3'ünün yabancı dil düzeyi orta, %22,3'ünün kötü, %17,3'ünün iyi, %7,8'inin çok kötü ve %3,3'ünün ise çok iyi düzeydedir. Ortaya çıkan sonuçlar öğrencilerin mezun oldukları liseler ile de (Tablo 1) uyumludur. Zira öğrencilerin büyük bir bölümü yabancı dil öğretiminin yoğun olarak vermediği düz liselerden mezundur.

Tablo 7. Ders Çalışma Durumu

Ders Çalışma Durumu	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Düzenli Ders Çlş. Alışkanlığım Yok Her Gün Düzenli Çalışırım	202	41,6	41,6
Sadece Sınav Haftasında Çalışırım	134	27,6	69,2
Diğer	129	26,6	95,8
Hiç Ders Çalışmam	14	2,9	98,7
	6	1,2	100
TOPLAM	485	100	

Kamu yönetimi bölümü öğrencilerinin ders çalışma durumları ile ilgili bilgiler Tablo 7 ve Tablo 8'de verilmiştir. Öğrencilerin %41,6'lık bir bölümünün düzenli ders çalışma alışkanlığı olmamakla birlikte, önemli bir bölümünün de 1-2 ila 3-4 saat aralığında günlük ders çalışma oranına sahip oldukları tespit edilmiştir. Her gün düzenli ders çalışanlar ve sadece sınav haftasında ders çalışanların toplam oranı (yaklaşık %54) ile 1-4 saat aralığında ders çalışanların toplam oranı (yaklaşık %64) arasındaki yakınlık da bunu doğrulamaktadır.

Tablo 8. Günlük Ders Çalışma Süresi

Günlük Ders	Frekans	Yüzde	Birikimli
-------------	---------	-------	-----------

Çalışma Süresi			Yüzde
1-2 Saat	208	42,9	42,9
1 Saatten Az	154	31,8	74,7
3-4 Saat	105	21,6	96,3
5 Saat ve Üzeri	18	3,7	100
TOPLAM	485	100	

Tablo 9. Ders Dışında Bilgi Alınan Kaynaklar

Derslerin Dışında Alanla İlgili Bilgi Alınan Kaynaklar (Öncelik Sırasına Göre)	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
İnternet	292	60,2	60,2
Gazeteler	130	26,8	87
Kitaplar	31	6,4	93,4
Radio ve TV	28	5,8	99,2
Dergiler	2	0,4	99,6
Diğer	2	0,4	100
TOPLAM	485	100	

Öğrencilerin kütüphaneden yararlanma sıklığı (Tablo 3) ile ilişkilendirilebilecek bir konu da ders dışında bilgi alınan kaynaklardır (Tablo 9). Buna göre ders dışında bilgi alınan kaynakların başında %60,2'lik bir oranla internet gelmektedir. Ayrıca öğrencilerin önemli bir bölümünün de (%26,8) gazeteleri takip ettiği tespit edilmiştir.

2. 4. 3. Öğrencilerin Kamu Yönetimi Öğretiminin Kendilerine Sağlayacağı Katkıları Hakkındaki Bilgi Düzeyleri ve Beklentileri

Öğrencilerin kamu yönetimi öğretimi hakkındaki düşüncelerine yer verilen bu bölümde, kamu yönetimi öğretiminden beklentiler, öğretim ve öğretim üyesi alt yapısı, dersler ve içerikler, öğretim üyesi-bölüm-öğrenci ilişkileri irdelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 10. Kamu Yönetimi Öğretiminden Beklentiler

Kamu Yönetimi Öğretiminden Beklentiler	Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Kendini	209	43,1	43,1
Geliştirme	177	36,5	79,6
İyi Bir İş Edinme	79	16,3	95,9
Kariyer	12	2,5	98,4
Prestij	8	1,6	100
Yüksek Ücret			
TOPLAM	485	100	

Araştırmaya katılan öğrencilerin kamu yönetimi öğretiminden beklentilerine ilişkin bilgiler Tablo 10'da yer almaktadır. Öğrencilerin %43,1'i kendini geliştirme, %36,5'i iyi bir iş edinme, %16,3'ü kariyer, %2,5'i prestij ve %1,6'sı da yüksek ücret beklentisi içinde olduğunu belirtmiştir.

Tablo 11. Öğrenim Sonrası Çalışma Alanı

Öğrenim Sonrası	Frekans	Yüzde	Birikimli
-----------------	---------	-------	-----------

Çalışma Alanı			Yüzde
Kamu Sektörü			
Özel Sektör	262	54	54
Akademik Kariyer	80	16,5	70,5
Şu Anda Bir	77	15,9	86,4
Fikrim Yok	41	8,5	94,9
Kendi İşimi	13	2,7	97,6
Kuracağım	10	2,1	99,7
Yurtdışında	2	0,4	100
Çalışacağım			
Diğer			
TOPLAM	485	100	

Tablo 11’de öğrencilerin öğrenim sonrasında çalışmayı düşündükleri alanlara ilişkin bilgiler verilmiştir. Buna göre, öğrencilerin %54’ü çalışma alanı olarak kamu sektörünü, %16,5’i de özel sektörü düşündüğünü belirtmiştir. %15,9’luk bir kesim ise akademik kariyer yapmayı planladığını ifade etmiştir. Ortaya çıkan sonuç, kamu sektörünün kamu yönetimi öğrencileri açısından hala önemli bir çalışma alanı olarak görüldüğünü göstermektedir. Ayrıca, ülkemizde son yıllarda artan üniversite sayısı ile ilişkili olarak, azımsanmayacak bir kesimin de akademik kariyer düşüncesinde olduğu söylenebilir.

Katılımcıların kamu yönetimi bölümünü tercihlerine ilişkin düşünceleri ile öğretim ve öğretim üyesi alt yapısına, dersler ve içeriklerine, öğretim üyesi-bölüm-öğrenci ilişkilerine ilişkin düşünceleri 5’li likert ölçeği üzerinde değerlendirilmiştir (Tablo 12).

Öğrencilerin “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısına verdikleri cevapların ağırlıklı ortalaması 3,82 “katılıyorum” şeklinde tespit edilmiştir (Tablo 12/1). Kararsızlar hariç olmak üzere, olumsuz düşünceye sahip olan öğrencilerin oranının oldukça düşük olması (%11), bölümün prestiji açısından önemli bir sonuçtur.

Araştırmada, kamu yönetimi bölümünün üniversite sınavlarına hazırlanma aşamasında olan öğrenciler arasındaki tanınırlığı ile ilgili sorulara da yer verilmiştir (Tablo 12/2). Katılımcıların “Bölümümü, mezunlara sağladığı iş olanaklarını bilerek seçtim” yargısına verdikleri cevapların ağırlıklı ortalaması 3,24 “kararsızım” şeklinde tespit edilmiştir. Ancak, bu yargıya olumlu cevap verenlerin toplam yüzdesi yaklaşık olarak %53 olduğundan, kamu yönetimi bölümünün üniversite sınavlarına hazırlanma aşamasında olan öğrenciler arasındaki tanınırlık oranının oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin, araştırmaya dâhil edilen üniversitelerdeki kamu yönetimi bölümlerinin öğretim alt yapısına ilişkin kanaatlerinin ağırlıklı ortalaması 3,24 “kararsızım” şeklinde tespit edilmiş olmakla birlikte, olumlu düşünceye sahip olanların oranı yaklaşık olarak %50’dir (Tablo 12/3). Kararsızlar dağıtıldığında bu oran daha da yükseleceğinden, öğretim alt yapısı açısından kamu yönetimi bölümlerinin yeterli görüldükleri sonucuna varılabilir.

Öğrencilerin “Bölüm öğretim üyelerinin yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyime sahip olduklarına inanıyorum” yargısına verdikleri cevapların ağırlıklı ortalaması 3,45 “kararsızım” şeklindedir (Tablo 12/4). Ancak olumlu düşünceye sahip

olanların toplam oranı %61 olduğundan, öğrencilerin önemli bir kısmının, bölüm öğretim üyelerinin yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyime sahip olduklarını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 12. Öğrencilerin Kamu Yönetimi Öğretimine İlişkin Düşünceleri

	İfade	Yargı	Frekans (n=485)	Yüzde	Ağırlıklı Ortalama	Standart Sapma
1	Kamu Yönetimi Bölümüne Yerleşmekle Doğru Bir Seçim Yaptığımı Düşünüyorum	Hiç				
		Katılmıyorum	25	5,2	3,82	1,06
		Katılmıyorum	28	5,8		
		Kararsızım	93	19,2		
		Katılıyorum	200	41,2		
Tamamen Katılıyorum	139	28,7				
2	Bölümümü, Mezunlara Sağladığı İş Olanaklarını Bilerek Seçtim	Hiç				
		Katılmıyorum	71	14,6	3,24	1,33
		Katılmıyorum	85	17,5		
		Kararsızım	69	14,2		
		Katılıyorum	174	35,9		
Tamamen Katılıyorum	86	17,7				
3	Bölümümün, Öğretim Açısından Yeterli Altyapıya Sahip Olduğunu Düşünüyorum	Hiç				
		Katılmıyorum	50	10,3	3,24	1,15
		Katılmıyorum	77	15,9		
		Kararsızım	113	23,3		
		Katılıyorum	192	39,6		
Tamamen Katılıyorum	53	10,9				
4	Bölüm Öğretim Üyelerinin Yeterli Düzeyde Mesleki Bilgi ve Deneyime Sahip Olduklarına İnanıyorum	Hiç				
		Katılmıyorum	39	8	3,45	1,13
		Katılmıyorum	67	13,8		
		Kararsızım	83	17,1		
		Katılıyorum	227	46,8		
Tamamen Katılıyorum	69	14,2				
5	Bölümdeki Öğretim Üyesi Sayısı Yeterlidir	Hiç				
		Katılmıyorum	78	16,1	2,89	1,19
		Katılmıyorum	109	22,5		
		Kararsızım	116	23,9		
		Katılıyorum	150	30,9		
Tamamen Katılıyorum	32	6,6				
6	Kamu Yönetimi Bölümünden Yeterli Düzeyde Mesleki Bilgi ve Deneyim Almış Olarak Mezun Olacağıma İnanıyorum	Hiç				
		Katılmıyorum	34	7	3,25	1,07
		Katılmıyorum	83	17,1		
		Kararsızım	142	29,3		
		Katılıyorum	177	36,5		
Tamamen Katılıyorum	49	10,1				

7	Bölüm Derslerinin İçerikleri İlgi Çekici Ve Zevklidir	Hiç Katılmıyorum	21	4,3	3,60	1,10
		Katılmıyorum	67	13,8		
		Kararsızım	101	20,8		
		Katılıyorum	191	39,4		
		Tamamen Katılıyorum	105	21,6		
8	Derslerde İşlenen Konuları Rahatlıkla Anlayabiliyorum	Hiç Katılmıyorum	8	1,6	3,79	,92
		Katılmıyorum	49	10,1		
		Kararsızım	75	15,5		
		Katılıyorum	257	53		
		Tamamen Katılıyorum	96	19,8		
9	Derslerde Verilen Seminer, Araştırma vb. Ödevler Bilgi Düzeyimi Arttırmaktadır	Hiç Katılmıyorum	20	4,1	3,90	1,06
		Katılmıyorum	46	9,5		
		Kararsızım	38	7,8		
		Katılıyorum	235	48,5		
		Tamamen Katılıyorum	146	30,1		
10	Bölüm Dersleri ve İçeriği Günceldir	Hiç Katılmıyorum	18	3,7	3,84	1,02
		Katılmıyorum	43	8,9		
		Kararsızım	61	12,6		
		Katılıyorum	235	48,5		
		Tamamen Katılıyorum	128	26,4		
11	Aldığım Derslerle İlgili Kaynak Bulmada Sıkıntı Çekmiyorum	Hiç Katılmıyorum	37	7,6	3,60	1,10
		Katılmıyorum	196	22,7		
		Kararsızım	51	10,5		
		Katılıyorum	110	40,4		
		Tamamen Katılıyorum	91	18,8		
12	Bölümde Verilen Yabancı Dil Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum	262	54	1,75	1,03
		Katılmıyorum	134	27,6		
		Kararsızım	47	9,7		
		Katılıyorum	28	5,8		
		Tamamen Katılıyorum	14	2,9		
13	Bölümüm Açısından Yabancı Dil Öğretiminin Önemi Olduğunu Düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	23	4,7	4,26	1,10
		Katılmıyorum	27	5,6		
		Kararsızım	27	5,6		
		Katılıyorum	131	27		
		Tamamen Katılıyorum	277	57,1		

14	Bölümde Verilen Hukuk Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	35 78 80 213 79	7,2 16,1 16,5 43,9 16,3	3,45	1,15
15	Bölümde Verilen Yönetim Bilimi Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	38 76 112 201 58	7,8 15,7 23,1 41,4 12	3,34	1,11
16	Bölümde Verilen Çevre ve Kentleşme Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	45 71 150 172 47	9,3 14,6 30,9 35,5 9,7	3,21	1,10
17	Bölümde Verilen Siyaset Bilimi Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	30 80 77 213 85	6,2 16,5 15,9 43,9 17,5	3,50	1,14
18	Bölümde Verilen Ekonomi Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	77 124 127 131 26	15,9 25,6 26,2 27 5,4	2,80	1,15
19	Bölümde Verilen Muhasebe Öğretimi Yeterlidir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	95 110 129 119 32	19,6 22,7 26,6 24,5 6,6	2,75	1,21

20	Bölüm Yönetimi ve Öğretim Üyeleri, Derslerin İşlenme Biçimi Hakkında Bizlerin Görüşlerini Alır ve Bu Doğrultuda İyileştirici Uygulamalar Gerçekleştirir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	104 141 93 113 34	21,4 29,1 19,2 23,3 7	2,65	1,24
21	Bölüm Yönetimi ve Öğretim Üyeleri, Bizleri İlgilendiren Önemli Konular ve Gelişmeler (İş İlanları, Kariyer Günleri, Sempozyum, Toplantı Duyuruları) Hakkında Bilgi Verir	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	94 89 77 164 61	19,4 18,4 15,9 33,8 12,6	3,01	1,34
22	Lisansüstü (Yüksek Lisans ve Doktora) Öğrenim Yapmayı Düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	63 49 135 120 118	13 10,1 27,8 24,7 24,3	3,37	1,30
23	Kamu Yönetimi Bölümü Mezunlu Olarak Rahat İş Bulabileceğimi Düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	71 108 163 99 44	14,6 22,3 33,6 20,4 9,1	2,87	1,16
24	Aldığım Öğrenimin Dışında Bir Başka İşte Çalışabilirim	Hiç Katılmıyorum Katılmıyorum Kararsızım Katılıyorum Tamamen Katılıyorum	27 76 117 185 80	5,6 15,7 24,1 38,1 16,5	3,44	1,10

Katılımcıların öğretim üyesi sayısının yeterliliğine ilişkin görüşleri 2,89 “kararsızım” şeklindedir (Tablo 12/5). Araştırmaya dâhil edilen üniversitelerdeki kamu yönetimi bölümlerinde çalışan öğretim üyesi sayıları (Tablo 13) dikkate alındığında, Gazi Üniversitesi hariç, diğer üniversitelerin henüz yeterli düzeyde öğretim üyesine sahip olmadıklarından, bu sonuç mantıklı görülebilir.

Tablo 13. Öğretim Üyesi Sayıları*

ÖĞR. ÜYESİ ÜNİVERSİTE	PROFESÖR	DOÇENT	YARDIMCI DOÇENT	TOPLAM
Çanakkale Onsekiz Mart	-	2	6	8
Gazi	11	5	5	21
İnönü	1	5	9	15
Kahramanmaraş Sütçü İmam	1	3	3	7
Karadeniz Teknik	-	4	2	6
Pamukkale	1	3	6	10
Süleyman Demirel	1	3	10	14

*Bilgiler araştırmaya dâhil edilen üniversitelerin internet sitelerinden derlenmiştir (22.01.2009).

Kamu yönetimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyim alıp almadıklarına ilişkin kanaatlerinin ağırlıklı ortalaması 3,25 “kararsızım” şeklindedir (Tablo 12/6). Ancak olumsuz düşünceye sahip olanların oranının düşük olması (yaklaşık %24), öğrencilerin gözünde öğretim kalitesinin yeterli olduğunu göstermektedir.

Ders içerikleri ile ilgili olarak “Bölüm derslerinin içerikleri ilgi çekici ve zevklidir” yargısına verilen cevapların ağırlıklı ortalaması 3,60 “katılıyorum” şeklindedir (Tablo 12/7). Üniversitelerimizdeki kamu yönetimi bölümlerinin dersleri ve içerikleri temelde benzer olmakla birlikte, bazı bölümler seçmeli dersler ile kendilerini farklılaştırma yoluna gitmektedir. Benzer şekilde, öğretim üyelerine göre dersin işlenişinde farklılıklar da ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin derslerde işlenen konuları rahatlıkla anlayabildikleri (Tablo 12/8), derslerde verilen seminer, araştırma vb. ödevlerin bilgi düzeylerini arttırdığını düşündükleri (Tablo 12/9), bölüm derslerini ve içeriklerini güncel buldukları (Tablo 12/10) ve almış oldukları derslerle ilgili kaynak bulmada sıkıntı çekmedikleri tespit edilmiştir (Tablo 12/11). Elde edilen bu sonuçlar, kamu yönetimi bölümlerinin dersler, derslerin içerikleri ve işleniş tarzı ve yayın açısından yeterli düzeyde olduklarını göstermektedir.

Ülkemizdeki öğrencilerin en büyük sıkıntı duydukları alanların başında yabancı dil öğretimi konusu gelmektedir. Araştırmada, ankete katılan öğrencilerin yabancı dil öğretimine ilişkin değerlendirmelerine de yer verilmiştir. Buna göre, öğrencilerin

önemli bir bölümü kamu yönetimi bölümünde verilen yabancı dil öğretimini yetersiz görmekte (Tablo 12/12) ve bölüm açısından yabancı dil öğretimini önemli olarak değerlendirmektedir (Tablo 12/13).

Araştırmaya katılan öğrencilerin alan derslerine ilişkin değerlendirmeleri (Tablo 12/ 14,15,16,17,18,19) verilmiştir. Katılımcılar, bölümlerinde verilen hukuk, yönetim bilimi, çevre ve kentleşme, siyaset bilimi, ekonomi ve muhasebe öğretiminin yeterliliği konusunda kararsız görüş bildirmekle birlikte, hukuk, yönetim bilimi ve siyaset bilimi öğretiminin yeterliliği açısından olumlu görüş bildirenlerin oranı %50'nin üzerindedir. Buna karşın öğrenciler, muhasebe ve ekonomi öğretimini daha fazlaca yetersiz görmektedir. Araştırmaya dâhil edilen üniversitelerin kamu yönetimi ders planları incelendiğinde, ekonomi ve muhasebe grubu derslerinin sayısı ve kredi olarak diğer alanlara göre az olmasının böyle bir sonuçta etkili olduğu düşünülebilir.

Çalışmada yönetime katılım uygulamalarına ilişkin değerlendirmelere de yer verilmiştir (Tablo 12/20,21). Öğrenciler, derslerin işlenme biçimi hakkında görüşlerinin alınması ve kendilerini ilgilendiren önemli konular ve gelişmeler (iş ilanları, kariyer günleri, sempozyum, toplantı duyuruları) hakkında bilgi verilmesiyle ilişkili olarak kararsız görüş bildirmişlerdir. Ortaya çıkan sonuç, kamu yönetimi bölümlerinde öğrenciler açısından üst düzeyde bir katılımın olmadığını göstermektedir.

Son olarak araştırmaya katılan öğrenciler, lisansüstü öğrenim (Tablo 12/22), kamu yönetimi mezunu olarak rahat iş bulma (Tablo 12/23) ve almış olduğu öğrenim dışında başka bir işte çalışma (Tablo 12/24) konularında kararsız görüş bildirmişlerdir.

Elde edilen bu sonuçlardan hareketle yapılacak genellemelerin doğruluğunu test etmek amacıyla, istatistiksel teknikler çerçevesinde çapraz tablolarının ve non-parametrik hipotez testlerinden ki-kare uygunluk testlerinin de incelenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede oluşturulan hipotezler şunlardır:

H1: Cinsiyete göre, “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısı değişmektedir.

H2: Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre, “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısı değişmektedir.

H3: Öğrencilerin I. ve II. öğretim olma durumuna göre, “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısı değişmektedir.

H4: Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre, kamu yönetimi bölümü mezunu olarak rahat iş bulabilme düşüncesi değişmektedir.

H5: Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, öğretim üyelerinin mesleki bilgi ve deneyim düzeylerine olan inanç değişmektedir.

H6: Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, bölümün öğretim açısından yeterli altyapıya sahip olduğu düşüncesi değişmektedir.

H7: Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, “kamu yönetimi bölümünden yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyim almış olarak mezun olacağım” düşüncesi değişmektedir.

Tablo 14. Cinsiyet İle Doğru Bölüm Seçimi Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 10,292 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,036 P<0,05 KABUL	Kamu Yönetimi Bölümüne Yerleşmekle Doğru Bir Seçim Yaptığımı Düşünüyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Erkek	15	3,1	7	1,4	43	8,9	87	17,9	74	15,3	226	46,6
Kadın	10	2,1	21	4,3	50	10,3	113	23,3	65	13,4	259	53,4
TOPLAM	25	5,2	28	5,8	93	19,2	200	41,2	139	28,7	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Tablo 14’de cinsiyete göre, “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısının değişip değişmediği test edilmiştir. Elde edilen sonuç, cinsiyete göre bu yargının değiştiği yönündedir (H1). Başka bir ifadeyle, kadınlar erkeklere oranla daha fazlaca kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığını düşünmektedir.

Tablo 15. Sınıf İle Doğru Bölüm Seçimi Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 16,622 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,164 P>0,05 RED	Kamu Yönetimi Bölümüne Yerleşmekle Doğru Bir Seçim Yaptığımı Düşünüyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1. Sınıf	6	1,2	8	1,6	27	5,6	34	7	42	8,7	117	24,1
2. Sınıf	3	0,6	6	1,2	22	4,5	56	11,5	35	7,2	122	25,2
3. Sınıf	9	1,9	7	1,4	21	4,3	53	10,9	22	4,5	112	23,1
4. Sınıf	7	1,4	7	1,4	23	4,7	57	11,8	40	8,2	134	27,6
TOPLAM	25	5,2	28	5,8	93	19,2	200	41,2	139	28,7	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre, “kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum” yargısının değişip değişmediği sorgulandığında (Tablo 15), hipotez (H2) reddedilmiştir. Öğrencilerin buldukları sınıf ile doğru bölüm tercihi yapma düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 16. I. ve II. Öğretim İle Doğru Bölüm Seçimi Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 3,980 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,409 P>0,05 RED	Kamu Yönetimi Bölümüne Yerleşmekle Doğru Bir Seçim Yaptığımı Düşünüyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
I. Öğretim	11	2,3	15	3,1	46	9,5	118	24,3	80	16,5	270	55,7
II. Öğretim	14	2,9	13	2,7	47	9,7	82	16,9	59	12,2	215	44,3
TOPLAM	25	5,2	28	5,8	93	19,2	200	41,2	139	28,7	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Tablo 16'da öğrencilerin öğretim durumuna göre, "kamu yönetimi bölümüne yerleşmekle doğru bir seçim yaptığımı düşünüyorum" yargısının değişip değişmediği test edilmiştir. Ortaya çıkan sonuca göre, hipotez (H3) reddedilmiştir. Öğrencilerin öğretim durumları (birinci ve ikinci öğretim) ile doğru bölüm tercihi yapma düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 17. Sınıf İle Kamu Yönetimi Bölümü Mezunu Olarak Rahat İş Bulabilme Düşüncesi Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 16,880 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,154 P>0,05 RED	Kamu Yönetimi Bölümü Mezunu Olarak Rahat İş Bulabileceğimi Düşünüyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1. Sınıf	15	3,1	21	4,3	41	8,5	30	6,2	10	2,1	117	24,1
2. Sınıf	10	2,1	24	4,9	48	9,9	27	5,6	13	2,7	122	25,2
3. Sınıf	23	4,7	29	6	32	6,6	21	4,3	7	1,4	112	23,1
4. Sınıf	23	4,7	34	7	42	8,7	21	4,3	14	2,9	134	27,6
TOPLAM	71	14,6	108	22,3	163	33,6	99	20,4	44	9,1	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre kamu yönetimi bölümü mezunu olarak rahat iş bulabilme düşüncesinin değişip değişmediği sorgulandığında (Tablo 17), hipotez (H4) reddedilmiştir. Öğrencilerin buldukları sınıf ile kamu yönetimi bölümü mezunu olarak rahat iş bulabilme düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 18. Üniversite İle Öğretim Üyelerinin Mesleki Bilgi ve Deneyim Düzeylerine Olan İnanç Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 73,049 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,000 P<0,05 KABUL	Bölüm Öğretim Üyelerinin Yeterli Düzeyde Mesleki Bilgi ve Deneyime Sahip Olduklarına İnanıyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
ÇOMÜ	4	0,8	8	1,6	9	1,9	45	9,3	10	2,1	76	15,7
Gazi Ü.	1	0,2	4	0,8	9	1,9	24	4,9	7	1,4	45	9,3
İnönü Ü.	16	3,3	26	5,4	15	3,1	19	3,9	4	0,8	80	16,5
KSÜ	8	1,6	10	2,1	11	2,3	37	7,6	14	2,9	80	16,5
KTÜ	2	0,4	3	0,6	10	2,1	21	4,3	6	1,2	42	8,7
Pamukkale Ü.	7	1,4	10	2,1	12	2,5	42	8,7	11	2,3	82	16,9
SDÜ	1	0,2	6	1,2	17	3,5	39	8	17	3,5	80	16,5
TOPLAM	39	8	67	13,8	83	17,1	227	46,8	69	14,2	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, öğretim üyelerinin mesleki bilgi ve deneyim düzeylerine olan inancın değişip değişmediği sorgulandığında (Tablo 18), hipotez (H5) kabul edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre öğretim üyelerinin mesleki bilgi ve deneyim düzeylerine olan inanç değişmektedir.

Tablo 19. Üniversite İle Bölümün Öğretim Açısından Yeterli Altyapıya Sahip Olduğu Düşüncesi Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 56,329 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,000 P<0,05 KABUL	Bölümün, Öğretim Açısından Yeterli Altyapıya Sahip Olduğunu Düşünüyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
ÇOMÜ	5	1	10	2,1	17	3,5	34	7	10	2,1	76	15,7
Gazi Ü.	4	0,8	2	0,4	9	1,9	24	4,9	6	1,2	45	9,3
İnönü Ü.	17	3,5	18	3,7	13	2,7	28	5,8	4	0,8	80	16,5
KSÜ	7	1,4	12	2,5	18	3,7	33	6,8	10	2,1	80	16,5
KTÜ	2	0,4	9	1,9	18	3,7	8	1,6	5	1	42	8,7
Pamukkale Ü.	10	2,1	18	3,7	25	5,2	24	4,9	5	1	82	16,9
SDÜ	5	1	8	1,6	13	2,7	41	8,5	13	2,7	80	16,5
TOPLAM	50	10,3	77	15,9	113	23,3	192	39,6	53	10,9	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, bölümün öğretim açısından yeterli altyapıya sahip olduğu düşüncesinin değişip değişmediği sorgulandığında (Tablo

19), hipotez (H6) kabul edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, bölümün öğretim açısından yeterli altyapıya sahip olduğu düşüncesi değişmektedir.

Tablo 20. Üniversite İle Kamu Yönetimi Bölümünden Yeterli Düzeyde Mesleki Bilgi ve Deneyim Almış Olma Arasındaki İlişki

Ki-Kare Uygunluk Testi Pearson Ki-Kare Değ: 44,634 P Değ.-İki Yönlü Anlamlılık Düz: ,006 P<0,05 KABUL	Kamu Yönetimi Bölümünden Yeterli Düzeyde Mesleki Bilgi ve Deneyim Almış Olarak Mezun Olacağıma İnanıyorum										TOPLAM	
	1		2		3		4		5			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
ÇOMÜ	4	0,8	12	2,5	24	4,9	29	6	7	1,4	76	15,7
Gazi Ü.	1	0,2	3	0,6	17	3,5	16	3,3	8	1,6	45	9,3
İnönü Ü.	11	2,3	18	3,7	24	4,9	21	4,3	6	1,2	80	16,5
KSÜ	1	0,2	21	4,3	21	4,3	29	6	8	1,6	80	16,5
KTÜ	5	1	6	1,2	9	1,9	18	3,7	4	0,8	42	8,7
Pamukkale Ü.	11	2,3	10	2,1	27	5,6	30	6,2	4	1,8	82	16,9
SDÜ	1	0,2	13	2,7	20	4,1	34	7	12	2,5	80	16,5
TOPLAM	34	7	83	17,1	142	29,3	177	36,5	49	10,1	485	100

1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, “kamu yönetimi bölümünden yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyim almış olarak mezun olacağım” düşüncesinin değişip değişmediği sorgulandığında (Tablo 20), hipotez (H7) kabul edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteye göre, “kamu yönetimi bölümünden yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyim almış olarak mezun olacağım” düşüncesi değişmektedir.

Sonuç

Kamunun gereksinim duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi, devletleri çeşitli öğretim kurumları yaratmaya itmiştir. Ülkemizde de bu kapsamda geçmişten günümüze, farklı isimler altında çok sayıda öğretim kurumu oluşturulmuştur. Oluşturulan bu kurumlar kamunun nitelikli insan gücü açığının kapatılmasında önemli işlevler görmektedir.

Üniversitelerimizin kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin ayrıntılı şekilde analiz edilmesi, kamu yönetimi lisans öğretiminin sağlıklı yapılandırılması ve insan gücünün rasyonel değerlendirilmesi bakımından önemlidir. Bu bağlamda, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin kamu yönetimi bölümü öğrencileri çalışmamızın ilgi odağını oluşturmaktadır.

Ülkemizdeki coğrafi bölgeler dikkate alınarak yedi üniversitenin kamu yönetimi bölümü öğrencileri üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Elde edilen bulgular şunlardır:

- Öğrencilerin çoğunluğu bayandı; büyük bölümü düz lise çıkışlıdır; yaklaşık olarak %90'ı kentsel alanlarda yetişmiştir; çoğunluğu düşük gelirli ailelerden gelmektedir; ebeveynlerinin öğrenimleri, ilköğretim ve lise düzeyinde yoğunlaşmaktadır

- Üniversite sınavlarına hazırlanma aşamasında olan öğrenciler arasında kamu yönetimi bölümünün tanınırlık oranı oldukça yüksektir; öğrencilerin bölüm tercihlerini kariyer hedefleri ve iyi bir iş olanağı düşüncesi belirlemektedir

- Öğrencilerin kütüphaneden yararlanmaları, kültürel-egitsel ve sportif etkinliklere katılımları düşüktür; ders dışı bilgi ediniminde internet ilk sıradadır; önemli bir bölümünün düzenli ders çalışma alışkanlığı bulunmamakla birlikte kamu yönetimi öğretiminden beklentileri ise kendini geliştirme, iyi bir iş edinme, kariyer, prestij ve yüksek ücrettir

- Öğrencilerin çoğunluğu mezuniyet sonrası çalışma alanı olarak kamu sektöründe çalışmayı düşünmektedir

- Öğrencilerin çoğunluğu kamu yönetimi bölümünde öğrenim görmekten memnundur ve bölümü prestijli bulmaktadır

- Öğretim kalitesi ve alt yapısı açısından kamu yönetimi bölümleri yeterli görülmektedir

- Bölüm öğretim üyelerinin yeterli düzeyde mesleki bilgi ve deneyime sahip oldukları düşünülmektedir

- Bölüm derslerinin içerikleri ilgi çekici ve zevkli bulunmakta, derslerle ilgili kaynak bulmada sıkıntı çekilmemektedir

- Bölümde verilen hukuk, yönetim bilimi ve siyaset bilimi öğretimi yeterli görülmekte; yabancı dil öğretimi, ekonomi ve muhasebe öğretimi ise yetersiz görülmektedir.

Bu bulgular ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri kamu yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik özellikleri, kamu yönetimi öğretimine bakış açıları ve beklentileri ortaya konulmuştur.

KAYNAKÇA

- 22.05.2008 tarih ve 5765 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 31.05.2008 tarih ve 26892 sayılı Resmi Gazete.
- Akyıldız, Ali (1993), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform 1836-1856*, Eren Yayınları, İstanbul.
- Aykaç, Burhan (1995), “Türkiyede Kamu Yönetimi Eğitiminin Gelişimi”, *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri II. Cilt*, TODAİE, Ankara, s. 271-279.
- Canman, A. Doğan (1995), *Çağdaş Personel Yönetimi*, TODAİE Yayınları, Ankara.
- Cem, Cemil (1973), “Kamu Yönetiminde Lisans Eğitimi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, Mart, s. 74-87.
- Cem, Cemil (1975), “Türk Kamu Yönetimine Toplu Bir Bakış”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 4, Aralık, s. 3-23.
- Cem, Cemil (1976), “Türk Kamu Yönetimi Üzerinde Araştırmalar”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 9, Sayı 3, Eylül, s. 66-77.
- Ergun, Turgay (1988), *Kamu Yöneticilerinin Yetiştirilmesi*, TODAİE, Ankara.
- Ergun, Turgay ve Polatoğlu, Aykut (1992), *Kamu Yönetimine Giriş*, 4. b., TODAİE Yayınları, Ankara.
- Findley, Carter V. (1994), *Osmanlı Devletinde Bürokratik Reform Bâbüâli (1789-1922)*, (Çev. Latif Boyacı ve İzzet Akyol), İz Yayıncılık, İstanbul.
- Findley, Carter V. (1996), *Kalemîyeden Mülkiyeye Osmanlı Memurlarının Toplumsal Tarihi*, (Çev. Gül Çağalı Güven), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Güler, Birgül A. (1994), “Nesnesini Arayan Disiplin: Kamu Yönetimi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 27, Sayı 4, Aralık, s.3-19.
- Güler, Birgül A. (2008), “1950’li Yıllarda Kamu Yönetimi Disiplini, Disiplinin Kuruluşu Nasıl Gerçekleştirilmişti?”, *Memleket Siyaset Yönetim*, Cilt 3, Sayı 7, Ankara, s. 6-28.
- Heper, Metin ve Berkman, A. Ümit (1979), “Türkiye’de Kamu Yönetimi Araştırma ve Eğitiminde Kavramsal Kuram ve Yönetim Sorunları”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 12, Sayı 2, Haziran, s. 3-18.
- Kalkandelen, A. Hayrettin (1985), “Yöneticilerin Yetiştirilmesi-Geliştirilmesi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 18, Sayı 2, Haziran, s. 83-112.
- Leblebici, Doğan Nadi (2004), “Kamu Yönetimi: Dünyada ve Türkiye’deki Gelişimi”, Öktem, M. Kemal, Ömürganülşen, Uğur (Ed.), *Kamu Yönetimi Gelişimi ve Güncel Sorunları*, Ed., İmaj Yayınları, Ankara 2004, s. 7-25.
- Mihçioğlu, Cemal (1988), *Türkiye’de Çağdaş Kamu Yönetimi Öğretiminin Başlangıç Yılları*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, Ankara.
- Ortaylı, İlber (2008), *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, 2. b., Cedit Neşriyat, Ankara.
- Ömürganülşen, Uğur (2004), “Türkiye’de Lisans Düzeyinde Kamu Yönetimi Öğretiminin Kurumsal Gelişimi ve Sorunları”, Öktem, M. Kemal, Ömürganülşen, Uğur (Ed.), *Kamu Yönetimi Gelişimi ve Güncel Sorunları*, Ed., İmaj Yayınları, Ankara 2004, s. 27-83.
- PendletonAct, <http://www.ourdocuments.gov/doc.php?flash=true&doc=48> (17.02.2009).
- Sayar, Nihad S. (1960), Higher Business Education in the United States, İstanbul’dan aktaran Burhan Aykaç (1995), “Türkiyede Kamu Yönetimi Eğitiminin Gelişimi”, *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri II. Cilt*, TODAİE, Ankara, s. 271-279.
- Sencer, Muzaffer (1982), “Kamu Görevlilerinin Eğitimi ve Kamu Yönetimi Akademisi”, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 15, Sayı 2, Haziran, s. 3-5.
- Wilson, Woodrow (1962), İdarenin İncelenmesi, *Woodrow Wilson: Seçme Parçalar*, (Çev. Nermin

252 *Kamu Yönetiminde Lisans Öğretimi: Kamu Yönetimi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma*

Abadan), Ankara Siyasi İlimler Türk Derneği, Ankara.

Yayman, Hüseyin (2008), *Türkiye'nin İdari Reform Tarihi*, Turhan Kitabevi, Ankara.